

ΓΝΩΡΙΜΙΑ
ΜΕ ΤΗΝ
ΠΟΛΗ ΜΟΥ

ΕΠΕΞΑΝ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΟΥΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΩΝ ΒΥΡΩΝΑ ΕΤΙΣ 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1944

ΕΜΜ Π ΚΑΠΙΤΕΙΚΑΣ	ΕΤΩΝ 18
ΓΕΩΡΓ Ν ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ	.. 25
ΕΥΑΓ Ε ΚΑΛΑΙΤΣΗΣ	.. 25
ΠΑΝ ΕΤ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ	.. 20
ΓΕΩΡΓ Χ ΚΛΕΙΔΑΣ	.. 35
ΙΑΚ ΣΠ ΜΕΡΚΟΥΡΙΑΔΗΣ	.. 18
ΙΠΠ Ν ΧΑΤΖΗΠΑΝΟΥ	.. 23
ΙΩΡΔ Κ ΚΑΙΣΕΡΟΠΟΥ	.. 17
ΚΩΝ Ι ΠΟΥΡΙΚΗΣ	.. 19
ΓΕΩΡΓ Μ ΚΑΛΑΜΟΥΤΗΣ	.. 22
ΕΛ Γ ΠΥΛΩΝΑΣ	.. 22

Ο συνοικισμός συνεχώς προοδεύει, αποκτά το πρώτο του σχολείο. Τότε δημιουργείται και το Ταμπουργείο (σημερινό «Στέκι Νεολαίας») από τον Κακραμάνογλου. Κεντρικός άξονας του συνοικισμού είναι η οδός Χρυσοστόμου Σμύρνης που καταλήγει στην ομώνυμη πλατεία. Εδώ, το 1971, αποκάλυπται το άγαλμα ενός άλλου Βυρωνιώτη Αρχιεπισκόπου, του Χρυσοστόμου Αθηνών και πάσης Ελλάδος.

Τώρα αρχίζουν να κτίζονται οι πρώτες εκκλησίες, της Αγ. Τριάδας, αργότερα η ναός της Ανάληψης και της Μεταμόρφωσης. Σημαντικά κτίσματα της περιοχής είναι αναμφίβολα και οι μονές του Αι Γιώργη Κουταλά και Αγ. Ιωάννη στον Καρέα, που ήταν Βυζαντινά μοναστήρια κατά τον 11ο αιώνα. Αργότερα κτίζεται η Ζωοδόχος Πηγή με το οικοτροφείο (1971).

Ο συνοικισμός σιγά σιγά μεγαλώνει και στις 18 Ιανουαρίου του 1934 γίνεται ανεξάρτητος Δήμος. Πρώτος Δήμαρχος είναι ο γιατρός Νίκος Φραγκιάδης που εγκαθιστά τις υπηρεσίες του Δήμου στον Α΄ όροφο του νοσοκομείου (σημερινό Πνευματικό Κέντρο).

Σε λίγο αρχίζει η γερμανική κατοχή και η αντίσταση του Βυρωνιώτικου λαού. Στις 7 Αυγούστου του '44 το μεγάλο Μπλόκο σημαδεύει ανεξίτηλα την ιστορία του τόπου: 238 άντρες οδηγούνται όμηροι στη Γερμανία, ενώ 11 άντρες εκτελούνται επί τόπου. Είναι οι εξής: Καπίτσικας Εμμανουήλ, 18 χρόνων, Κλειδάς Γεώργιος, 35 χρόνων, Διαμαντόπουλος Γεώργιος, 26 χρόνων, Μερκουριάδης Ιάκωβος, 18 χρόνων, Κασιμάτης Παναγιώτης, 20 χρόνων, Χατζηγιάννου Ιπποκράτης, 23 χρόνων, Καϊσέρογλου Ιωάννης, 17 χρόνων, Μαυρίκης Κωνσταντίνος, 19 χρόνων, Μυλωνάς Ελευθέριος, 22 χρόνων, Καλαμούτης Γεώργιος, 22 χρόνων, Καλαϊτζής Ευάγγελος, 25 χρόνων.

Στη μνήμη των 11 παλικαριών ο λαός του Βύρωνα, σε ένδειξη ελάχισης τιμής, εντόκισε μαρμαρίνη πλάκα, με τα ονόματά τους. Το 1977 ο Δήμαρχος Δημήτρης Κωνσταντιλιέρης αποκαλύπτει το Ηρώ με τα ονόματα των εκτελε-

σθέντων. Είναι το μνημείο Εθνικής Αντίστασης του Δήμου μας. Μια ακόμη σημαντική μορφή στον αγώνα κατά των Γερμανών είναι επίσης η Ηρώ Κωνσταντοπούλου.

ΛΟΡΔΟΣ BYRON

Σημαντικός Άγγλος ποιητής και ένας από τους μεγαλύτερους φιλέλληνες της εποχής της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Ο Λόρδος BYRON γόνος αριστοκρατικής οικογένειας που οι ρίζες της οδηγούν στο βασιλικό οίκο της Σκωτίας, φοίτησε σε μικρή ηλικία στο συντηρητικό σχολείο των Λευϊτών και στη συνέχεια σε ανώτερο αγγλικό κολέγιο

(Αθήνα, Πρέβεζα, Πάτρα, Νικόπολη, Άρτα, Γιάννενα, Τεπελένη, Αίγιο, Δελφούς, Λειβαδιά) και μαγεύτηκε από τις ομορφιές και την αρχαία ιστορία της.

Μέσα από τα ποιήματά του φαίνεται η ιδιαίτερη καλλιπρεστική του ευαισθησία. Μιλά με πάθος για την Ελλάδα που είναι και πρωταρχική πηγή της έμπνευσής του και δε διστά-

ζει να εναντιωθεί στους ομοεθνείς του όταν προσπαθούν την εκμεταλευτούν (Ελγιν). Οι ιδέες που διατρέχουν το ποιητικό έργο του θεωρούνται επαναστατικές για την εποχή και γρήγορα ο BYRON αποκτά μεγάλη φήμη.

Σε λίγο ξεσπά η ελληνική επανάσταση κι ο BYRON, φανατικός πολέμιος των τυραννικών καθεστώτων, γίνεται μέλος της «Ελληνικής Επιτροπής» (φιλελληνικής αγγλικής οργάνωσης που έχει σκοπό την ενίσχυση του αγώνα). Γράφει: «Αν είμαι ποιητής, το χρωστώ στον αέρα της Ελλάδας». Αυτή την περίοδο μεταφέρει ο ίδιος τα εφόδια που στέλνει η Επιτροπή, αλλά προσφέρει και τέσσερις χιλιάδες λίρες απ' την προσωπική περιουσία του στον ελληνικό στόλο. Στη συνέχεια οργανώνει το σώμα των Σουλιωτών. Στις 5 Γενάρη του 1824 οι επαναστάτες τον υποδέχονται μ' ενθουσιασμό στο Μεσολόγι, όπου, σε συνεργασία με άλλους ξένους φιλέλληνες, φροντίζει για την οχύρωση της πόλης.

Στις 25 Γενάρη του 1824 η Κυβέρνηση, για να τιμήσει τον BYRON τον αναγνωρίζει σαν αρχιστράτηγο. Από τις ταλαιπωρίες κλονίζεται σοβαρά η υγεία του, αλλά δεν παύει ακόμα και άρρωστος να παρακινεί τους Έλληνες στον αγώνα. Πεθαίνει στις

19 Απριλίου του 1824, σε ηλικία 37 χρονών στο Μεσολόγι απλώνοντας βαρύ πένθος σ' όλους τους αγωνιζόμενους Έλληνες. Εκείνες τις μέρες ο Διονύσιος Σολωμός γράφει ένα ποίημα αφιερωμένο στο λάτρη της Ελλάδας:

«Λευτεριά για λίγο πάψε, να χτυπάς με το σπαθί, τώρα ζύγωσε και κλάψε, εις του BYRON το κορμί».

όπου έμαθε να μιλάει Ελληνικά και Λατινικά.

Ήταν ωραίος άνδρας, με επιβλητικό παράστημα και σγουρά μαλλιά, αν και ελαφρά κωλός από το δεξί πόδι, ελάττωμα που πλήγωνε βαθιά το ναρκισσμό του.

Αυτό που αγαπούσε περισσότερο ήταν το διάβασμα και τα ταξίδια. Σε ένα απ' αυτά, το 1809, έφτασε στην Ελλάδα

ΙΣΙΔΩΡΑ ΝΤΑΝΚΑΝ

Η Ισιδώρα Ντάνκαν γεννήθηκε στο Σαν Φραντζίσκο της Καλιφόρνια από καλλιτεχνική οικογένεια. Αό νωρίς μελέτησε κι αγάπησε την τέχνη του χορού, για την οποία υποστήριζε ότι «το σώμα γίνεται διαφανές και είναι το μόνο μέσο για το νου και το πνεύμα». Σε μικρή κιόλας ηλικία είχε μαθητές τους οποίους καλούσε ν' αναπτύξουν το πνεύ-

και των τεχνών της εποχής.

Για την Ισιδώρα Ντάνκαν ο χορός είναι τέχνη προσωπικής έκφρασης τελείως διαφορετική από το μπαλέτο που είναι γεμάτο συμβατικότητες. Χορεύει με γυμνά πόδια, φορώντας μόνο ένα αραχνούφατο χιτώνα. Η κίνησή της είναι απλή και δυναμική και βασικά εργαλεία της είναι οι εκφράσεις του προσώπου, το σώμα και η δύναμη που απονέμει η προσωπικότητά της. Καινοτομεί στην τέχνη της αυτοσχεδιάζοντας κάθε φορά και έρχεται σε ρήξη με τους συγχρόνους της οπαδούς του παραδοσιακού χορού.

Το 1903 επισκέπτεται την Ελλάδα και όταν ανεβαίνει στο λόγο του Κοπανά απ' όπου φαίνεται ευθεία ο Παρθενώνας, αποφασίζει να χτίσει σ' αυτό το σημείο το σπίτι που θα στεγάσει πια την τέχνη της και τη γενιά των Ντάνκαν. Ο Βενιζέλος της παραχωρεί το Ζάππειο για τις έρευνες και τα μαθήματά της.

Μέσα από την πολυτάραχη ζωή της εναντιώνεται συχνά στην επικρατούσα ηθική. Στις 14 Σεπτεμβρίου του 1927 πνίγεται από την εσάρπα της που τυλίχτηκε στις ρόδες του αυτοκινήτου της.

μα τους και στη συνέχεια τις «δικές τους κινήσεις».

Έχοντας μελετήσει τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό εφαρμόζει πολλά στοιχεία της φιλοσοφίας του στην τέχνη της. Σε ηλικία 18 χρονών φεύγει από την πατρίδα της, δίνει παραστάσεις στις μεγαλύτερες πόλεις της Ευρώπης, όπου έχει και την ευκαιρία να γνωρίζει τις σημαντικότερες μορφές των γραμμάτων

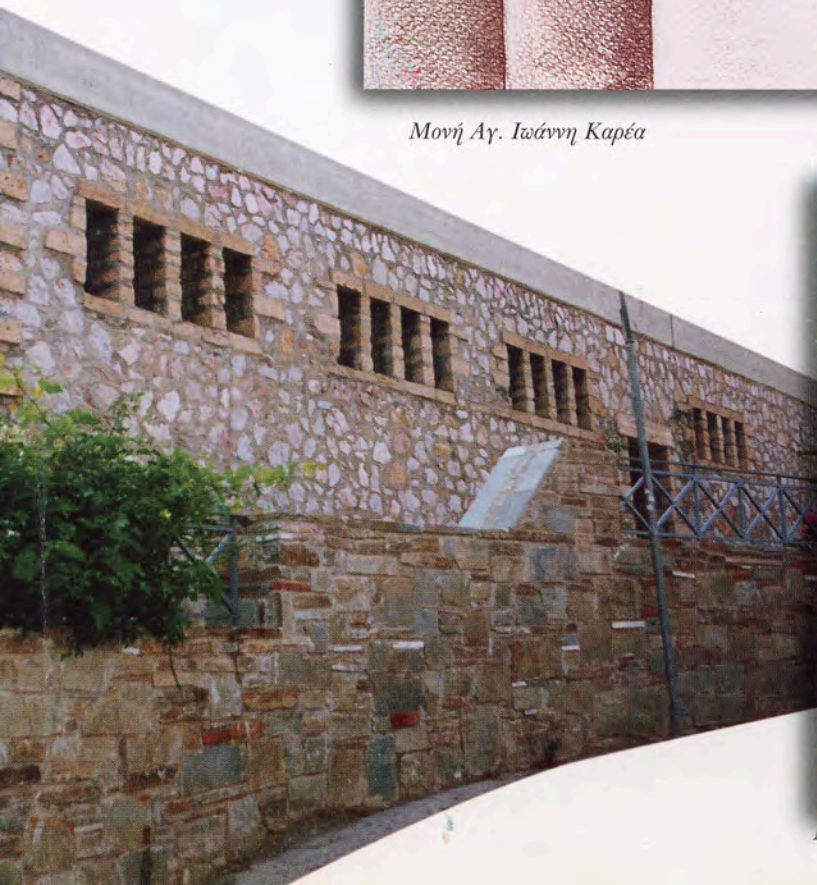

Αγ. Λάζαρος

Μ. Βιζηλαίου

Μονή Αγ. Ιωάννη Καρέα

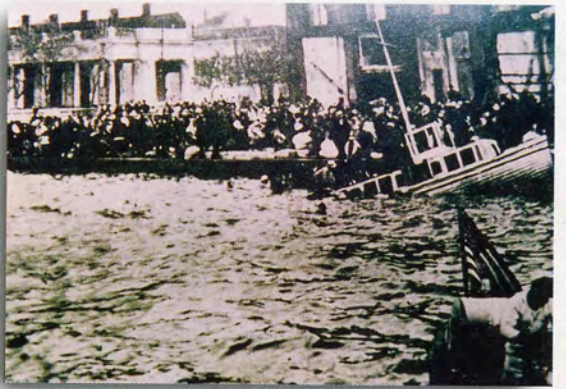
Μονή Αι Γιώργη Κουτιλά

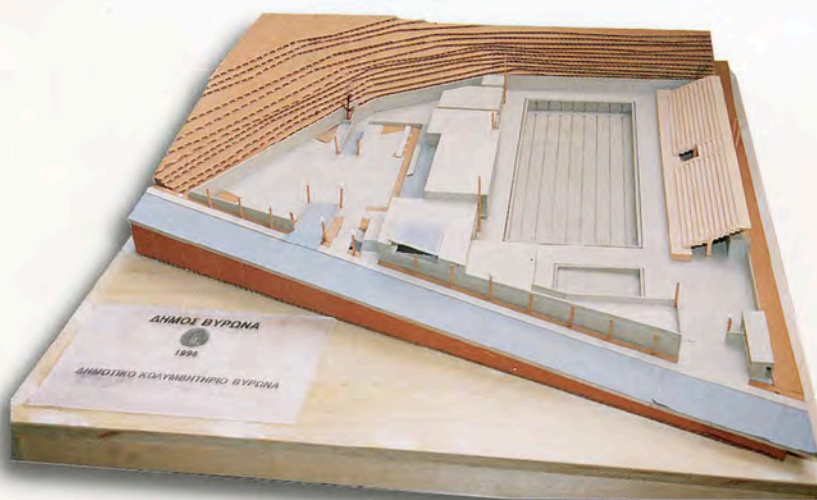
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΑ (1922-1981)

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή (1922) και ενώ στα πολιτικά πράγματα της χώρας κυριαρχεί η μορφή του Πλαστήρα, αρχίζουν να διαμορφώνονται τα σχέδια για τους πρώτους προσφυγικούς καταυλισμούς που θα φιλοξενήσουν τους Έλληνες της Μικράς Ασίας.

Επιλέγεται μια έκταση 98 στρ. κοντά στο Παγκράτι. Στη διαδικασία κατασκευής συναντούν πρόβλημα λόγω έλλειψης νερού. Αργότερα ο Δήμαρχος Αθηναίων Σπ. Πάτσης προικίζει το συνοικισμό με νερό (δεξαμενή κοντά στην Αγία Τριάδα) και φως (φανοί πετρελαίου σε κάθε τετράγωνο). Η περιοχή μέχρι τότε ήταν ακατοίκητη και το μόνο που υπήρχε ήταν το εκκλησάκι του Αγ. Λαζάρου.

Οι εργασίες προχωρούν με ταχύτατο ρυθμό. Ο συνοικισμός συνεχώς αυξάνεται κι έτσι τον Ιανουάριο του 1924, γίνεται μπροστά στο Διοικητήριο, η μετονομασία της συνοικίας σε «Βύρωνας», με την ευκαιρία του εορτασμού των 100 χρόνων από το θάνατο του ποιητή και φιλέλληνα Λόρδου Βύρωνα. Βασικός ομιλητής στην εκδήλωση είναι ο Μαρκεντάου, πρόεδρος της επιτροπής αποκατάστασης των προσφύγων. Ανάμεσα στα άλλα αρχίζουν να ξεχωρίζουν και κάποια έργα κοινής ωφέλειας, όπως ένα μηχανοκίνητο ξυλουργείο, λουτρά με ιδιαίτερα διαμερίσματα, ντους και πλυντήρια σε κάθε τετράγωνο. Επίσης, σημαντικό κτίσμα για το Βύρωνας είναι η αγορά που συγκεντρώνει όλη την εμπορική ζωή του τόπου.

Ο ΒΥΡΩΝΑΣ ΣΗΜΕΡΑ

Ο Δήμος Βύρωνας περιλαμβάνει τις συνοικίες: Καρέας, Ανάληψη, Κοπανός, Μεταμόρφωση, Αύρα, Νέα Ελβετία, Κέντρο Βύρωνας. Συνορεύει βόρεια με το Δήμο Καισαριανής, νότια με το Δήμο Ηλιουπόλεως και νοτιοδυτικά με το Δήμο Υμητού. Από το Δήμο της Αθήνας χωρίζεται με τις οδούς Ιλιάδος, Βασ. Κωνσταντίνου και Αρήτης. Η τελευταία απογραφή του 1981 έδειξε ότι ο πληθυσμός ξεπερνάει τις 80.000 κατοίκους. Σ' αυτό, βέβαια συνέβαλλε το φαινόμενο της αστυφιλίας που ξεκίνησε στη δεκαετία του '50 για να κορυφωθεί στη δεκαετία του '70. Σήμερα ο Βύρωνας δε διαφέρει από την πολύβουη Αθήνα, αγωνίζεται όμως συνεχώς για τη διατήρηση της ιδιαίτερης ταυτότητάς του.

ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΑ

ΑΚΡΟ

ΣΤΙΧΙΔΑ

1. 'Αι Γιώργης ...
2. ... Ποδοσφαιρική ομάδα του Βύρωνα
3. ... Αδελφός της Ιζαντόρα Ντάνκαν
4. Νέα ... Συνοικία του Βύρωνα
5. Συνοικία του Βύρωνα
6. Μαρτυρικός τόπος στην Καισαριανή

Λύσε την ακροστιχίδα και στο κουτάκι θα εμφανιστεί το όνομα μιας Βυρωνιώτικης συνοικίας.

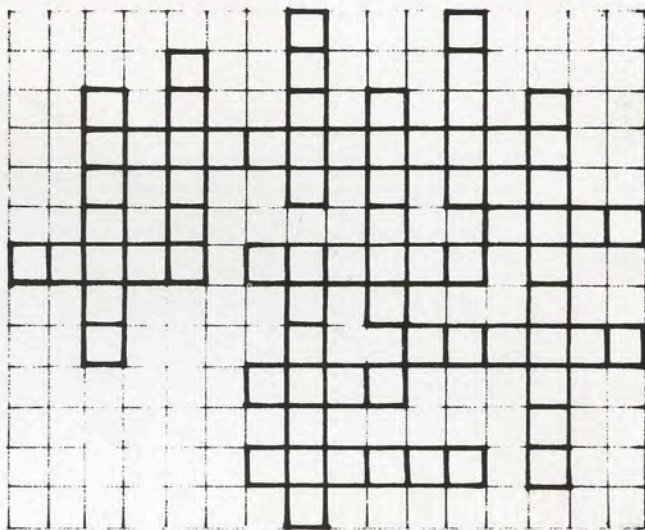
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Σήμερα λειτουργεί ως Στέκι νεολαίας
2. ... Βύρωνα. Αθλητικός Όμιλος
3. Πρόσφυγες απ' την ... Ασία, πρωτοκατοίκησαν το Βύρωνα
4. Στο Δήμο.... ανήκει το σχολείο μας
5. Τι έγινε ο συνοικισμός του Βύρωνα το 1934
6. Ζωοδόχος Μοναστήρι της περιοχής
7. Τιμητική διάκριση του ποιητή Βύρωνα

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ιζαντόρα
2. Το σπίτι των Ντάνκαν χτίστηκε στο λόφο του
3. Η Ιζ. Ντάνκαν ασχολήθηκε με την τέχνη του
4. Βουνό που ορίζει στα Α. τα σύνορα του Δ. Βύρωνα
5. Θέατρο Βρίσκεται στο χώρο των νταμαριών
6. Στο Βύρωνα υπάρχουν ...
7. Το οίκημα του Δημαρχείου πρωτοχρησιμοποιήθηκε ως ...

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΒΡΕΣ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕ Σ'ΑΥΤΕΣ ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΑ

Ρ Β Ν Ε Α Κ Υ Ι Θ Ι Π Θ Ζ
 Μ Ε Τ Α Μ Ο Ρ Φ Ω Σ Η Φ Ω
 Ρ Λ Α Ν Ι Π Ο Ρ Ι Ι Γ Δ Ο
 Ζ Β Μ Α Θ Α Α Υ Φ Α Η Η Δ
 Ι Ε Α Λ Ν Λ Θ Γ Κ Ψ Ζ Μ Ο
 Ρ Τ Ρ Η Η Α Λ Ι Θ Φ Ξ Ο Χ
 Υ Ι Ι Ψ Κ Σ Κ Α Ρ Ε Α Σ Ο
 Ε Α Α Η Σ Υ Ν Ο Ι Κ Ι Ε Σ

Ο Δ_____ Βύρωνα περιλαμβάνει τις
 σ_____ Α_____,
 Φ_____, Μ_____,
 Ν__ Ε_____, Ζ_____
 Π____, Κ_____,
 Κέντρο Βύρωνα Κ_____,
 Α____, Ν_____.

